

Ένα συνεχές ψέμα

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΠΑΝΟΥ

Σύμφωνα με το αφήγημα της κυβέρνησης, όπως ξεδιπλώθηκε ενόψει ευρωεκλογών, εταίροι και πιστωτές μάς οφείλουν συμφωνία για την απομείωση του χρέους λόγω της επίτευξης πρωτογενούς πλεονάσματος, και αυτό θα είναι το τελευταίο σκαλί για την έξοδο από την κρίση. Μνημόνια και τρόικα τέλος, αρχίζει η εποχή της ανάπτυξης και της σταδιακής αποκατάστασης των αδικιών, ξεκινώντας από δικαστικούς και ένστολους, που βλέπουν ήδη αυξήσεις στους μισθούς τους. Η θεωρία αυτή συνοψίστηκε στο περίφημο success story μέσα στο οποίο εγκλωβίστηκε η κυβέρνηση, που αρνείται τώρα ένα νέο δάνειο για την κάλυψη του δημοσιονομικού και των χρηματοδοτικών κενών της επόμενης διετίας, ακριβώς επειδή δεν θέλει να παραδεχτεί ότι δεν ζούμε την πανηγυρική και απρόσκοπτη επιστροφή στις αγορές, αλλά υπάρχει μια φάση σταθεροποίησης που μπορεί να αποδειχθεί προσωρινή αν γίνουν ατυχείς χειρισμοί.

Με άλλα λόγια, η κυβέρνηση επέλεξε το δρόμο της πλάνης, επιχειρώντας να φτιάξει κλίμα συλλογικής ευφορίας και να δικαιώσει, όπως πίστευε, την πολιτική και τη μη πολιτική της. Αντί γι' αυτό, πέτυχε την εδραίωση της πεποίθησης ότι λεφτά υπάρχουν και το θέμα είναι πώς θα μοιραστούν, ποιο κόμμα δηλαδή είναι το καταλληλότερο για να διαχειριστεί το αντίο στην τρόικα και τα μνημόνια. Το αποτέλεσμα είναι θλιβερό: Οι αντίπαλες πολιτικές δυνάμεις συναγωνίζονται σε υποσχέσεις σαν να υπάρχει μια δυναμική και ανταγωνιστική οικονομία, παραγωγή νέου πλούτου και επενδυτικός παροξυσμός μέσα σε ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο το οποίο καθορίζεται από επεκτατικές πολιτικές και αναπτυξιακές πρωτοβουλίες, με τα κράτη-μέλη να αποφασίζουν ισότιμα. Αλλά τίποτα από αυτά δεν συμβαίνει.

Έπεσαν (και πέφτουμε) μέσα στην παγίδα που έφτιαξαν. Αν, πράγματι, είναι τόσο καλά τα πράγματα όσο λένε, τότε δεν έχει άδικο ο ΣΥΡΙΖΑ που μοιράζει από 13η σύνταξη μέχρι δωρεάν εισιτήρια στα ΜΜΜ, που δημιουργεί χιλιάδες θέσεις εργασίας με δημόσιο χρήμα και καταργεί τις πολύ αυστηρές κυρώσεις για τους οφειλότες του Δημοσίου. Αν δεν έχουμε ανάγκη τους έξω και έχει διασφαλιστεί η οικονομική αυτοδυναμία, τότε και να έχει λάθη η κοστολόγηση του προγράμματος που παρουσίασε στη ΔΕΘ ο Αλ. Τσίπρας, μικρό το κακό, δεν θα τα χαλάσουμε για μερικά δισ. ευρώ παραπάνω ή παρακάτω.

Αυτό που συμβαίνει είναι ότι οι πιστωτές καθυστερούν τις αποφάσεις για το χρέος επειδή δεν υπάρχει εθνική δέσμευση σε ένα πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και προωθούν τη συνέχιση του προγράμματος που ολοκληρώνεται στο τέλος του έτους με άλλη μέθοδο εποπτείας και διαφορετικού τύπου, πιο φιλικό, μνημόνιο, που δεν θα λέγεται καν μνημόνιο, για να μην εξάπτονται τα πνεύματα εδώ. Αλλά η κυβέρνηση κλείνει τη συζήτηση πριν ανοίξει επίσημα, γιατί φοβάται το πολιτικό κόστος της αποκάλυψης ότι δεν υπάρχει δυνατότητα σταδιακής επιστροφής στο status quo ante, γιατί η κρίση δεν έχει τελειώσει, ο αμείλικτος έλεγχος είναι αναπόφευκτος στο πλαίσιο της Ευρωζώνης, ενώ όσο μεγαλύτερη είναι η αντίσταση και η διστακτικότητα στις διαρθρωτικές αλλαγές, τόσο μεγαλύτερο είναι το τίμημα που τελικά καλείται να πληρώσει η κοινωνία.

Ο λόγος που η κυβέρνηση δεν μπορεί να αποδομήσει το ανορθολογικό και εκτός ευρωπαϊκής λογικής πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ είναι ότι οι ίδιοι έχουν ισχυριστεί ότι έρχονται ευτυχισμένες μέρες και ότι το μόνο που μας μένει είναι να ξεφορτωθούμε τους τρούικανούς. Το οριακό σημείο ήταν ο ανασχηματισμός, όταν ανενδοίαστα επιβραβεύτηκε ο λαϊκισμός με την αξιοποίηση σε κρίσιμα πόστα των πλέον μαχητι-

κών εκφραστών του. Από και μετά άρχισε η κυβερνητική διολίσθηση στο αντιμνημόνιο, κάποια κλικ πιο κάτω από τα ντεσιμπέλ του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά πάντως διολίσθηση. Τώρα τι να πουν για τις υποσχέσεις του ΣΥΡΙΖΑ ότι θα ακυρώσει το μνημόνιο το πρώτο βράδυ αλλά θα χρησιμοποιήσει τα 11 δισ. ή όσα μείνουν από το ποσό του ΤΧΣ που προορίζεται για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, λες και είναι χάρισμα και όχι δάνειο. Τι να πουν για τη δέσμευση ότι θα κουρευτούν δάνεια, λες και το ελληνικό τραπεζικό σύστημα λειτουργεί αυτόνομα και άμα θέλει συνεννοείται με την ΕΚΤ. Ο κατάλογος με τα κενά, τα λάθη, τις υπερβολές και τις ανεδαφικές εξαγγελίες στο πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ είναι μακρύς, αλλά η κυβέρνηση δεν έχει την αξιοπιστία να απαντήσει πειστικά.

Το πρόβλημα είναι ότι δεν υπερασπίστηκαν ποτέ την πολιτική τους, αντίθετα δαιμονοποίησαν το μνημόνιο και την τρόικα, χωρίς να έχουν κάτι ολοκληρωμένο και ρεαλιστικό να αντιπροτείνουν. Δεν την υπερασπίστηκαν και δεν ανέλαβαν την ευθύνη, αντίθετα τη μισοεφάρμοζαν με απροθυμία, ξέφευγαν όπου μπορούσαν, άφηναν ό,τι ήταν εφικτό να αφήσουν, έφεραν στα μέτρα τους τις μεταρρυθμίσεις ή και τις κακοποιούσαν, έλεγαν περισσότερα από αυτά που έκαναν, παίζοντας κρυφτούλι με τους ελεγκτές και εκφράζοντας διαρκώς δυσανεξία για τη συνεννόηση με τους πιστωτές. Το χειρότερο, κατασκεύασαν την εντύπωση ότι η σταθεροποίηση είναι οριστική και αμετάκλητη, επομένως το κρίσιμο είναι να απαλλαγούμε από το ΔΝΤ, για να μοιραστούν ξανά αυξήσεις και επιδόματα. Είτε πίστεψαν είτε όχι στο ψέμα τους, κατάφεραν να το κάνουν να κυριαρχήσει. Η κινδυνολογία για αργεντινοποίηση κ.λπ. δεν περνάει με τίποτα πια, η αίσθηση που επικρατεί είναι ότι διακύβευμα είναι η διαχείριση της επιστροφής στην προ κρίσης κατάσταση. Ποιος θα μας πάει πιο γρήγορα πίσω; Σαμαράς-Βενιζέλος ή Τσίπρας; Αυτό είναι το δίλημμα που υποβλήθηκε. Όταν είναι όλοι αντιμνημονιακοί, κερδίζει ο πιο αντιμνημονιακός. Όταν είναι όλοι λαϊκιστές, προηγείται ο πιο λαϊκιστής. Και όταν λένε όλοι ψέματα, επιλέγεται το ωραιότερο, το μεγαλύτερο ψέμα.

Ο λόγος που η κυβέρνηση δεν μπορεί να αποδομήσει το ανορθολογικό και εκτός ευρωπαϊκής λογικής πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ είναι ότι οι ίδιοι έχουν ισχυριστεί ότι έρχονται ευτυχισμένες μέρες και ότι το μόνο που μας μένει είναι να ξεφορτωθούμε τους τρούικανούς.